

סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

האם הליך איסוף הראיות מסתיים עם סיום החקירה במשטרה? לאיזה גורם מועבר התיק בסיום החקירה? כיצד על החשוד לנהוג לאחר החקירה על מנת ולסגור את תיק החקירה נגדו? עו"ד אסף דוק מסביר במאמר להלן מהי חקירת משטרה, מה המשמעות של החזרת התיק למשטרה, מי הם הגורמים המשפטיים השונים שאליהם מועבר התיק הפלילי (התביעה המשטרית או הפרקליטות), וכן מה משמעותו של הליך השימוע הפלילי וכיצד ניתן להיערך אליו בהתאם במטרה למנוע את העמדתו של החשוד לדין.

חקירת משטרה - אופיה ומהותה

חקירת משטרה זהו השלב הראשון לאחר ביצוע עבירה, כאשר האדם עדיין מוגדר כחשוד. המשטרה בודקת אם העבירה שנעשתה היא עבירה פלילית לפי הגדרת עבירות פליליות בחוק העונשין. לאחר מכן היא חוקרת מי ביצע את העבירה באמצעות בדיקת התלונה שהוגשה במשטרה, עבודת מודיעין, תפיסת העברין בשעת מעשה וכך הלאה.

בסמכות המשטרה אמצעים מגוונים כדי לקדם את החקירה: מעצר חשודים, עריכה של חיפוש על גופם, נטילת טביעות אצבע, ניהול מאגר זיהוי פלילי, חקירה של עדים ועוד. החקירה יכולה לכלול עבודה של כמה גופי משטרה במקביל, כגון שוטרים, בלשים, סוכנים סמויים ומדובבים, ומטרתה איסוף ראיות כדי לגבש את התיק.

יש לדעת כי לא כל חקירה משטרית כוללת מעצר. יש אנשים שמקבלים הזמנה לחקירה במשטרה שבסופה הם לא עצורים, אך מוצאים עצמם מעורבים בהליך פלילי. יכול גם להיות מקרה שבו הם הלכו הביתה לאחר החקירה עם תחושה טובה, אך החקירה ממשיכה להתנהל באמצעים אחרים.

עם סיום החקירה מחליטה המשטרה אם לסגור את התיק הפלילי או למסור את חומר הראיות לגורמים המתאימים:

□ אם תיק החקירה נסגר, יש לוודא את עילת הסגירה. מומלץ להתייעץ עם עורך דין פלילי מהי העילה המדויקת וכי התיק נסגר מסיבה של "היעדר אשמה". כל עילה אחרת עלול להעיב על עתידו של האדם, כולל מניעה לעבוד במקצועות מסוימים.

□ אם התיק לא נסגר, הוא נמסר עם המלצותיה של המשטרה לתביעה המשטרית או לפרקליטות. התביעה המשטרית שייכת למשטרה שמייצגת את המדינה ואף יכולה להגיש בשמה כתבי אישום. לרוב נבחרת חלופה זו בעבירות קלות שמועברות לדין בבית משפט השלום. הפרקליטות שייכת למשרד המשפטים, והיא מגישה בשם המדינה כתבי אישום מורכבים על עבירות חמורות הנדונות בבתי משפט שלום ומחוזי. הפרקליטות מייצגת את המדינה גם בערעורים בבית משפט העליון.

ההחלטה על סגירת התיק או העברתו הלאה תימסר לנפגע העבירה בתוך 30, כולל נימוק על הסיבה להחלטה שהתקבלה. באפשרות נפגע העבירה להגיש ערר על ההחלטה לסגור את התיק.

ההליך הפלילי על ציר הזמן - סיום החקירה ללא מעצר לא מסיים בהכרח את ההליכים הפליליים נגד החשוד ואפשר שיוגש נגדו כתב אישום

מה קורה עם סיום החקירה?

הגורם שאליו הועבר התיק, התביעה המשטרתית או הפרקליטות, יבחן את התיק ויחליט אם יש בו בסיס להגשת כתב אישום או אם יש להחזירו למשטרה להשלמת החקירה. המשמעות של החזרת התיק למשטרה אינה תמיד שלילית מנקודת מבטו של החשוד, מכמה סיבות:

□ לפעמים המשך חקירה יביא למציאת ראיות נוספות שיובילו לסגירת התיק. הראיות שאוספת המשטרה הן התשתית שעליה

מתבססת ההחלטה אם להרשיע את החשוד או לא, כך שכל ראייה שנאספת יכולה להיות קריטית לתוצאות בעתיד.

□ מבחינת האדם זה משמעותי מאוד אם הוא עדיין בגדר חשוד ולא נאשם.

□ ביטול כתב אישום קשה הרבה יותר מסגירת תיק חקירה במשטרה.

□ גם אם הגשת כתב האישום תסתיים בזיכוי, הרי לחובת האדם הליך פלילי שהתבצע ורשום במאגר המשטרה הארצי. מומלץ לעשות את כל המאמצים כדי שחקירת המשטרה תימשך ככל שניתן, כולל איסוף הראיות הקיימות.

חשוב לבדוק מה בדיוק נאמר בחקירה על ידי החשוד. איזו גרסה הוא מסר? האם היה בלבול בגרסאות? האם הודה או לא? האם הפליל עצמו? כל אחד מההיבטים הללו חשוב לגיבוש תיק הראיות ולהחלטות שיתקבלו בהמשך ההליך הפלילי.

במידה ונחקרת תחת אזהרה במשטרה ונפתח נגדך תיק פלילי אך עד לרגע זה לא קיבלת תשובה האם הוגש בתיק כתב אישום או לחילופין האם הוא נסגר, דבר ראשון שעליך לעשות על מנת ולברר את סטאטוס הטיפול בתיק הוא לגשת לכל אחת מתחנות המשטרה הפרוסות ברחבי הארץ ולבקש תדפיס רישום פלילי או לחילופין לעקוב אחר הנושא באמצעות מספר התיק המשטרתי שנפתח לך (מס' פל"א) אל מול קצין החקירות ביחידה בה נחקרת או אל מול הרשות התובעת (יחידת התביעות המשטרתי / הפרקליטות).

במידה והתיק עדיין פתוח הוא יופיע בתדפיס המרשם הפלילי כתיק מב"ד בצורה הבאה:

המידע הפלילי המוצג לפניך, הוא בהיקף אותו אתה זכאי לקבל על פי חוק המרשם הפלילי ותקנת השבים, התשמ"א-1981(להלן: החוק). ההיקף משתנה מגורם לגורם בהתאם לחוק.

תדפיס מידע פלילי

רישום משטרתי- מב"ד (משפטים וחקירות תלויים ועומדים)

הבהרות:

- העבירות המוצגות בפרק של תיקי המב"ד, הן העבירות שיוחסו לחשוד בפתיחת תיק החקירה (ולא העבירות שיוחסו לו בכתב האישום). העבירות המוצגות בתיק מב"ד שהוא דו"ח הזמנה לדין/הודעת תשלום קנס הן עבירות כתב האישום.
- בתיקי המב"ד מוצג מידע אודות הגשת כתב אישום ככל שמדובר בתיק חקירה שכתב האישום בו הוגש על ידי התביעה המשטרתי או בתיק חקירה שכתב האישום הוגש בו על ידי הפרקליטות החל מיום 1/1/2013 ואילך. בתיק מב"ד שכתב האישום הוגש בו על ידי הפרקליטות לפני 1/1/2013 לא מוצג מידע אודות הגשת כתב אישום.

תיק חקירה	עבירות
1. פ.א. מס' פל"א 01-2015 תחנת חדרה מחוז חוף (1180) מס' מסוף 2015/2015 תאריך עבירה 26/02/2015 עד 26/02/2015	גניבת כרטיס חיוב - סעיף 16 בחוק כרטיסי חיוב תשמ"ו - 1986
	הונאה בכרטיס חיוב - סעיף 17 בחוק כרטיסי חיוב תשמ"ו - 1986

המלצת ראש צוות חוקר ושימוע

ההחלטה אם לסיים את החקירה ולהעבירה לגוף השיפוט מתבצעת על ידי ראש הצוות החוקר. בתיקים קטנים יחסית, התיק יכול לעבור כמו שהוא בלי המלצה, כי לא היה ראש צוות חוקר מעורב. ההמלצה של ראש צוות חוקר, אם היה מעורב, היא חשובה. יכול בהחלט להיות מצב שבו הוא ממליץ להעמיד לדין את החשוד ואילו הגוף השופט, התביעה המשטרית או הפרקליטות, יחליט אחרת. יכול להתרחש גם מצב הפוך, כמובן. חילוקי הדעות בין המשטרה לבין הגורם השופט נלקחים בחשבון.

לאחר שהתיק הועבר לגוף השופט הרלבנטי, מקבלים רוב החשודים מכתב שבו הם מתבקשים להיערך לטעון את טיעוניהם, את הנסיבות שהובילו אותם לביצוע העבירה ומדוע אין צורך לקיים משפט במקרה שלהם: הליך זה קרוי שימוע פלילי, ויש להיערך אליו בזהירות רבה ומומלץ לא לכתוב מכתב תשובה מבלי להיוועץ תחילה בעורך דין פלילי. כל מה שנאמר במכתב, כולל הנוסח הניטרלי ביותר, עלול להיות הפללה והודאה, והמכתב עצמו יוצג כראיה.

זכור, כי מרגע קבלת ההזמנה לשימוע עומדים לרשותך 30 ימים בלבד לפנות לרשויות התביעה בניסיון להימנע מהגשת כתב אישום כנגדך. ישנה חשיבות מכרעת להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי מנוסה במסגרת הליך השימוע. עורך הדין יוכל לסייע לך להבין האם המקרה הספציפי שלך ראוי ויכול להסתיים ללא העמדה לדין פלילי. במידה והתשובה לכך הינה חיובית - הרי שעל עורך הדין לשאת ולתת בשמך מול נציגי התביעה על מנת ולהגיע לתוצאה המשפטית הטובה ביותר עבורך. הליך זה מהווה כלי חשוב בניסיון להימנע מהעמדתך לדין פלילי - אל תזלזלו בו.

דוגמא למכתב שימוע שנשלח ללקוח המשרד:

מדינת ישראל
משרד המשפטים
פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

תאריך: ח' באדר ב תשע"ד

10 במרץ 2014

מספרנו: 11/0000-13

בדואר רשום

לכבוד

[Redacted]

א.ג.נ.,

הנדון: מכתב ידוע חשוד לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) – תשמ"ב-1982

1. לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982 הרינו להודיעך, כי תיק משטרה מס' פלא 476-2013/ באר שבע. בו נחקרת כחשוד, הועבר לעיון הפרקליטות.
2. בכל ברור נוסף בעניין התיק הנדון, הנך רשאי לפנות בכתב לפי הכתובת הרשומה מטה ולציין את מספרנו 11/0000-13.
3. הנך רשאי בתוך 30 ימים מיום קבלת הודעה זו, לפנות בכתב לפי הכתובת הרשומה מטה, בבקשה מנומקת מדוע להימנע מהגשת כתב אישום נגדך.

בכבוד רב,

פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

מהו משכו של ההליך הפלילי?

אם החקירה הסתיימה והתיק הועבר, מתחיל השלב הבא בהליך הפלילי שעלול להימשך זמן רב. לדוגמה:

□ העבירה התקיימה בשנת 2008.

□ החקירה הסמויה התנהלה בשנים 2009-2010.

□ החקירה הגלויה התקיימה בשנת 2010.

□ כתב אישום הוגש בשנת 2014.

בדרך זו אדם מוצא עצמו מעורב בהליך פלילי שנמשך אף שש שנים ומגיע לשלב הסופי שלו כשנסיבות חייו השתנו לגמרי. יכול להיות שאם כתב האישום היה מוגש שנים לפני כן התוצאות היו שונות. עורך דין פלילי מיומן יוכל לדאוג לקצר את התהליכים ולוודא כי כל הראיות נאספו וכי הן רלבנטיות לעבירה שבוצעה.

חשיבות איכות הייצוג המשפטי בהתמודדות עם תיק פלילי שנפתח בעקבות חקירת משטרה

יש לדעת היטב מה משמעות החקירה במשטרה ומה צפוי להתרחש אחריה. חובה לנצל את זכות ההיוועצות עם עורך דין פלילי ברגע שמקבלים זימון לחקירה. גם אם הוזמנתם כעדים למקרה של אדם אחר, אתם עלולים למצוא עצמכם כחשודים. על תהליך החקירה במשטרה להיות יסודי ככל הניתן, כדי שתשתית הראיות תהיה מגובשת ותכלול את כל הפרטים הרלבנטיים. נוכח חשיבותה הרבה של החקירה הפלילית ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לה על המשך ניהול ההליך הפלילי נגדך ובכך על עתידך, עליך להתייחס להליך הפלילי בכובד ראש ולהיוועץ בהקדם בעורך דין פלילי באשר לאפשרויות השונות העומדות בפניך.

היוועצות בעו"ד פלילי הינה קריטית לאורך כל שלביו של ההליך המנהלי או המשפטי המתנהל נגדך. עורך הדין שייצג את האינטרסים שלך יוכל עוד משלביו הראשונים של ההליך לסכל את האפשרות שתואשם או תורשע בהאשמות שווא וכן במקרים מסוימים אף להביא לביטול ההליך הפלילי שנפתח נגדך. בכל מקרה של חשד בביצוע או מעורבות בעבירה פלילית, הצורך ביעוץ משפטי מקצועי הוא הכרחי. עורך הדין יוכל להקטין את כובד הראיות נגדך ולהביא לתוצאות המיטביות בתיק בכך שיייע לך לגבש גרסה עקבית שעשויה להיות ההבדל בין הרשעה לזיכוי.

משרדנו מספק ייעוץ וייצוג משפטי לחשודים ונאשמים בהליכים פליליים מזה תקופה ארוכה ובכך שומר נאמנה על הזכויות והאינטרסים שלהם תוך לחימה עיקשת, רציפה ובלתי מתפשרת במנגנונים השונים עד לכיבוש היעד לשביעות רצונם. במידה וזומנת לחקירה במשטרה או הוגש נגדך כתב אישום - פנה ללא דיחוי להתייעצות עימנו בטלפון **052-6885006** או השאר פרטים ונשמח לסייע ולהציע לך מענה ופתרונות מקצועיים בהתאמה אישית. הפניה אינה כרוכה בהתחייבות כל שהיא מצדך. סודיות מלאה מובטחת.

דוגמאות למקרים בהם משרדנו הוביל לסגירת תיקים פליליים

- **סגירת תיק אונס נגד לקוח מחוסר אשמה**
- **סגירת תיק מעשה מגונה בקטין בחוסר אשמה**
- **סגירת תיק פלילי ללקוח שנחשד במעשים מגונים בקטינים בתוך המשפחה**
- **סגירת תיק בהיעדר אשמה להורים שנחשדו בתקיפה והתעללות בילדיהם הקטינים**
- **סגירת תיק פלילי בהסדר מותנה ללקוח שנחשד בעבירות מחשב וקבלת דבר במרמה**
- **סגירת תיק פלילי בעבירות תקיפה ופציעה**

08/08/2022

077-5006206

052-6885006

סיום חקירה במשטרה - מה עושים מכאן?

- סגירת תיק פלילי ללקוח שהואשם בגניבה ממעביד
- סגירת תיק חקירה ללקוח שנחשד במעשה מגונה
- סגירת תיק פלילי בעבירות גניבה והונאה בכרטיסי אשראי
- סגירת תיק פלילי בעבירת תיווך בסמים לקטינים
- סגירת תיק פלילי בעבירת יבוא סמים באינטרנט
- סגירת תיק תקיפה שנפתח נגד רופאה בעילה של חוסר אשמה פלילית
- סגירת תיק פלילי ללקוח בעבירות בידוי ראיות ומסירת ידיעה כוזבת
- סגירת תיק משטרתי בחוסר אשמה ללקוחה שנחשדה בתקיפת זקן

לדוגמאות רבות נוספות לחצו כאן